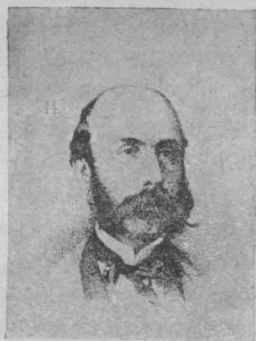

ὅστις εἶχε γείνει δεκτὸς μετὰ συμβουλευτικῆς μόνον ψήφου, ἀπαιτήσαντος νὰ θεωρηθῇ ἰσότιμος τοῦ τῆς Τουρκίας, εἰ καὶ ἡ Ἑλλάς δὲν εἶχε συνυπογράψει τὴν ἱστορικὴν συνθήκην τοῦ 1856, ὁ Πέτρος Δηλιγιάννης ὑπέβαλεν εἰς τὴν συνδιάσκεψιν γραπτὸν ὑπόμνημα, διεκτραγφοῦν τὴν διασπορὰν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ ἀξιοῦν τὴν ὀριστικὴν λύσιν τοῦ κρητικοῦ ζητήματος καὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν κατὰ γῆν συνόρων τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου. Ἡ ῥιζικὴ αὕτη λύσις εἶχεν ἤδη ἀποκρουσθῆ, καὶ ἡ συνδιάσκεψις, ἣτις εἶχε πείσει τὴν Τουρκίαν νὰναστείλῃ τὰ περὶ ἐξώσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων μέτρα, συνέταξε τῇ 8 Ἰανουαρίου 1869 δῆλωσιν, δι' ἧς ἀπητειτο παρὰ τῆς Ἑλλάδος νὰ παύσῃ ἀνεχομένη τὴν ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐδάφους συγκρότησιν ἐνόπλων ὁμάδων καὶ τὴν ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς λιμέσιν ἐξάρτυσιν πλοίων ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐπιθέσεως ἐναντίον τῆς Τουρκίας. Ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις συνῆνεσεν εἰς τὴν δῆλωσιν ταύτην, καὶ ἡ Ῥωσία παρώρμησε τὸν βασιλέα Γεώργιον νὰποδεχθῆ αὐτήν. Κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην ὥραν δι' ὑπουργικῆς μεταβολῆς ἀνῆλθεν ἐν Ἀθήναις εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ Θρασύβουλος Ζαΐμης, καὶ ὁ ὑπ' αὐτὸν ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Θεόδωρος Δηλιγιάννης, ὁ μέλων πρωθυπουργὸς, ἀπεδέχθη τῇ 25 Ἰανουαρίου τὰ ἐν τῇ δηλώσει τῆς συνδιασκέψεως, κηρύττων, ὅτι ἡ χώρα ἦτο ἀπαράσκειος πρὸς πόλεμον. Τότε ἡ Τουρκία ἀπέστη τῶν ἐχθρικῶν αὐτῆς διαθέσεων ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων, καὶ ἐπανελήφθησαν αἱ διπλωματικαὶ σχέσεις. Ἐν τούτοις τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἑλλάδος εἶχον ἐπιβαρυνθῆ διὰ διατάγματος περὶ ἐκδόσεως τραπεζικῶν γραμματίων ἀξίας λιρ. 535.414· ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶχεν ἀποσυρθῆ ἐπὶ τῷ ὄρω, ὅπως ἡ Ἐθνικὴ καὶ ἡ Ἴονικὴ Τράπεζα συναινέσωσι νὰ παράσχωσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν καταναγκαστικὸν δάνειον λιρῶν 756.000. Ἡ κρητικὴ ἐπανάστασις, ἐκλιπούσης πλέον πάσης ἐλπίδος περὶ ἀναμίξεως τῆς Ἑλλάδος, ἐξέλιπεν, ἀποθανοῦσα θάνατον φυσικόν. Καὶ ἀντέσχον μὲν ἔτι ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς τῆς νήσου ὁ διδάκτωρ Ἰωάννης Σφακιανῆς καὶ ὁ Χατζημιχάλης, ἀλλὰ τὸ ἔαρ ἔληξεν ὁ ἐπὶ τριετίαν διαρκέσας ἀγών. Εἰς τοὺς Κρητὰς ἐδόθη ὑπὸ τῆς Πύλης ὀνομαστικὴ ἀμνηστία, διωρίσθη δὲ φιλελεύθερος γενικὸς διοικητῆς, ὁ Μεχμετ Ἀλῆς, ὁ μετὰ ταῦτα ἐν Ἀλβανίᾳ δολοφονηθεὶς Πρῶσπος πασσᾶς, καὶ τὰ τέσσαρα προσεχῆ ἔτη ἡ Κρῆτη ὑπνωσε τὸν ὕπνον τῆς ἐξαντλήσεως.

Θεόδωρος Δηλιγιάννης.

